Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØE
přednesené dne 21. července 2016 [1]

Věc C-128/15

Španělské království
proti

Radě Evropské unie

„Žaloba na neplatnost — Rybolov — Nařízení (EU) č. 1367/2014, kterým se stanoví rybolovná práva na některé populace hlubinných druhů ryb — Hlavoun tuponosý a hlavoun severní — Riziko chybných hlášení — Společná rybolovná práva pro oba druhy — Rozdělovací klíč — Vnitrostátní kvóty — Platnost — Nařízení (EU) č. 1380/2013 o společné rybářské politice — Článek 2 odst. 2 — Přístup předběžné opatrnosti — Článek 16 odst. 1 první věta — Zásada relativní stability rybolovných činností — Porušení“

I – Úvod

1. Prostřednictvím své žaloby se Španělské království domáhá zrušení nařízení (EU) č. 1367/2014 (dále jen „napadené nařízení“) [2] s odůvodněním, že Rada Evropské unie překročila meze své posuzovací pravomoci, neboť se při stanovení a rozdělení společných celkových přípustných odlovů (TAC) hlavouna tuponosého (*coryphaenoides rupestris*) a hlavouna severního (*macrourus berglax*) neřídila zásadou relativní stability, zásadou proporcionality a zásadou rovného zacházení.

2. Z důvodů, které uvedu níže, mám za to, že první důvod neplatnosti, který vychází z porušení zásady relativní stability, musí být přijat, a proto omezím obsah tohoto stanoviska pouze na posouzení zmíněného prvního důvodu.

II – Právní rámec

3. Součástí právního rámce je zaprvé nařízení (EU) č. 1380/2013 o společné rybářské politice (SRP) [3] ve znění nařízení (EU) č. 1385/2013 [4] (dále jen „nařízení o SRP“) a zadruhé napadené nařízení.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Nařízení Rady ze dne 15. prosince 2014, kterým se pro roky 2015 a 2016 stanoví rybolovná práva na některé populace hlubinných druhů ryb pro rybářská plavidla Unie (Úř. věst. 2014, L 366, s. 1).

3 — Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. 2013, L 354, s. 22).

4 — Nařízení Rady (EU) ze dne 17. prosince 2013, kterým se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění nařízení Rady (ES) č. 850/98 a (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, (EU) č. 1379/2013 a (EU) č. 1380/2013 (Úř. věst. 2013, L 354, s. 86).

A – *Nařízení o SRP*

4. Body 35 až 37 odůvodnění nařízení o SRP zní následovně:

„(35) S ohledem na nejistý hospodářský stav odvětví rybolovu a závislost některých pobřežních komunit na rybolovu je nutné zajistit relativní stabilitu rybolovných činností rozdělením rybolovných práv mezi členské státy na základě předvídatelného podílu populací pro každý členský stát.

(36) Vzhledem k dočasné biologické situaci populací by tato relativní stabilita rybolovných činností měla ochránit regiony, kde je místní obyvatelstvo obzvláště závislé na rybolovu a činnostech s ním souvisejících, a plně zohlednit zvláštní potřeby těchto regionů, jak o tom rozhodla Rada ve svém usnesení ze dne 3. listopadu 1976, a zejména v příloze VII tohoto usnesení.

(37) V tomto smyslu by tedy měl být chápán koncept relativní stability.“

5. Článek 2 nařízení o SRP, který vymezuje cíle SRP, zní takto:

„1. Společná rybářská politika musí zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí a byly řízeny způsobem, jenž je v souladu s cíli dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a přispět k dostupnosti dodávek potravin.

2. Společná rybářská politika musí uplatňovat přístup předběžné opatrnosti v oblasti řízení rybolovu a jejím účelem je zajistit, aby využívání živých biologických mořských zdrojů obnovilo a zachovalo stavy lovených druhů nad úrovněmi, které mohou poskytnout maximální udržitelný výnos.

[…]“

6. Článek 4 odst. 1 bod 8 nařízení o SRP stanoví, že přístupem předběžné opatrnosti v oblasti řízení rybolovu se „v souladu s článkem 6 dohody OSN o rybích populacích [rozumí takový] přístup, podle kterého by nedostatek příslušných vědeckých údajů neměl být důvodem k odložení nebo nepřijetí řídicích opatření pro zachování cílových druhů, přidružených nebo závislých druhů a necílových druhů a jejich životního prostředí“.

7. Článek 6, který byl vložen do části III nařízení o SRP, nadepsané „Opatření pro zachování a udržitelné využívání biologických mořských zdrojů“, stanoví toto:

„1. Unie přijme opatření pro zachování zdrojů uvedená v článku 7 za účelem splnění cílů společné rybářské politiky, které spočívají v zachování a udržitelném využívání biologických mořských zdrojů, jak jsou stanoveny v článku 2.

2. Při uplatňování tohoto nařízení [Evropské komise] konzultuje příslušné poradní orgány a příslušné vědecké subjekty. Opatření pro zachování zdrojů se přijímají s přihlédnutím k dostupnému vědeckému, technickému a ekonomickému poradenství, včetně zpráv vypracovaných Vědeckotechnickým a hospodářským výborem pro rybářství (VTHVR) a jinými poradními orgány, poradenství poskytnutého poradními sbory a společných doporučení členských států podle článku 18.

[…]“

8. Článek 7 nařízení o SRP, který je nadepsán „Druhy opatření pro zachování zdrojů“, stanoví toto:

„1. Opatření pro zachování a udržitelné využívání biologických mořských zdrojů mohou kromě jiného zahrnovat:

[…]

e) opatření ke stanovení a přidělení rybolovných práv;

[…]“

9. Článek 16 nařízení o SRP, který je nadepsán „Rybolovná práva“, zní takto:

„1. Rybolovná práva přidělená členským státům zajistí každému členskému státu relativní stabilitu rybolovu pro každou populaci ryb nebo druh rybolovu. Při rozdělování nových rybolovných práv budou zohledněny zájmy každého členského státu.

[…]

4. Rybolovná práva se stanoví v souladu s cíli stanovenými v čl. 2 odst. 2 a v souladu s vyčíslitelnými cíli, časovými rámci a rozpětími stanovenými v souladu s čl. 9 odst. 2 a čl. 10 odst. 1 písm. b) a c).

[…]“

B – *Napadené nařízení*

10. Body 1 až 4 a 7 odůvodnění napadeného nařízení zní následovně:

„(1) V článku 43 odst. 3 [SFEU] se stanoví, že Rada přijme na návrh Komise opatření týkající se stanovení a přidělení rybolovných práv.

(2) V nařízení [o SRP] se požaduje, aby byla s přihlédnutím k dostupnému vědeckému, technickému a ekonomickému poradenství, případně včetně zpráv vypracovaných Vědeckotechnickým a hospodářským výborem pro rybářství, přijata opatření pro zachování zdrojů.

(3) Rada má přijmout opatření ke stanovení a přidělení rybolovných práv, případně včetně některých podmínek, jež jsou s nimi funkčně spojeny. Rybolovná práva by měla být rozdělena mezi jednotlivé členské státy způsobem, který každému členskému státu zajistí relativní stabilitu rybolovných činností pro každou populaci nebo oblast rybolovu s náležitým ohledem na cíle [SRP] stanovené v nařízení [o SRP].

(4) [TAC] by měly být stanoveny na základě dostupných vědeckých doporučení s ohledem na biologické a sociálně-ekonomické aspekty a současně by měly odvětvím rybolovu zajistit spravedlivé zacházení; rovněž je nezbytné zohlednit názory vyjádřené v konzultacích se zúčastněnými stranami, zejména na jednáních dotčených regionálních poradních sborů.

[…]

(7) V případě čtyř populací hlavouna tuponosého se na základě vědeckého poradenství a nedávných diskusí v Komisi pro rybolov v severovýchodním Atlantiku [(CPANE)] ukazuje, že úlovky tohoto druhu byly zřejmě chybně nahlášeny jako úlovky hlavouna severního. V této souvislosti je vhodné stanovit celkový přípustný odlov, který by se vztahoval na oba druhy, avšak zároveň umožňoval nahlásit odlovy pro každý druh zvlášť.“

11. V článku 1 napadeného nařízení se uvádí, že tímto nařízením „se stanoví pro roky 2015 a 2016 roční rybolovná práva na populace ryb některých hlubinných druhů pro rybářská plavidla Unie ve vodách Unie a v některých vodách mimo vody Unie, které podléhají omezením odlovů“.

12. Článek 2 odst. 1 napadeného nařízení stanoví zejména, že pro účely tohoto nařízení se rozumí:

„c) [TAC]: množství, které může být každoročně z každé populace ryb uloveno a vyloženo;

d) ‚kvótou‘ podíl TAC přidělený Unii nebo členskému státu.“

13. Článek 3 napadeného nařízení zní následovně:

„Celkové přípustné odlovy pro hlubinné druhy ulovené rybářskými plavidly Unie ve vodách Unie nebo v některých vodách mimo vody Unie a rozdělení těchto celkových přípustných odlovů mezi členské státy a případně podmínky, které jsou s nimi funkčně spjaty, jsou stanoveny v příloze tohoto nařízení.“

14. Článek 5 napadeného nařízení uvádí:

„Ryby populací, pro něž jsou stanoveny celkové přípustné odlovy, smějí být uchovávány na palubě nebo vyloženy pouze tehdy, pokud odlovy provedla rybářská plavidla plující pod vlajkou členského státu, jenž disponuje kvótou, která dosud nebyla vyčerpána.“

15. Část 2 přílohy napadeného nařízení je nadepsána „Roční rybolovná práva pro rybářská plavidla Unie v oblastech, které podléhají celkovým přípustným odlovům (TAC) podle druhů a oblastí (v tunách živé hmotnosti)“.

16. Pokud jde o druhy hlavouna tuponosého a hlavouna severního ve vodách Unie a v mezinárodních vodách oblastí V b, VI a VII (dále jen „první dotčená oblast řízení“), část 2 přílohy napadeného nařízení stanoví na rok 2015 TAC ve výši 4 010 tun a na rok 2016 TAC ve výši 4 078 tun. Z výše uvedených TAC byly Španělskému království přiděleny kvóty 65 tun na rok 2015 a 66 tun na rok 2016.

17. Kromě toho bylo stanoveno, že vykládky hlavouna tuponosého nesmí přesáhnout 95 % kvóty každého členského státu.

18. Pokud jde o druhy hlavouna tuponosého a hlavouna severního ve vodách Unie a v mezinárodních vodách oblastí VIII, IX, X, XII a XIV (dále jen „druhá dotčená oblast řízení“), část 2 přílohy napadeného nařízení stanoví na rok 2015 TAC ve výši 3 644 tun a na rok 2016 TAC ve výši 3 279 tun. Z výše uvedených TAC byly Španělskému království přiděleny kvóty 2 617 tun na rok 2015 a 2 354 tun na rok 2016.

19. Kromě toho bylo stanoveno, že vykládky hlavouna tuponosého nesmí přesáhnout 80 % kvóty každého členského státu.

III – Skutečnosti předcházející sporu

20. Z vyjádření předložených Radou a Komisí vyplývá, že hlavoun tuponosý a hlavoun severní jsou hlubinné druhy ryb, které lze pouhým okem rozlišit pouze podle tvaru hlavy. Jakmile jsou tyto druhy ryb zbaveny hlavy a zmraženy, stanou se podle nich v podstatě nerozeznatelnými.

21. Komise upřesňuje, že hlavoun tuponosý patří mezi cílové druhy obou dotčených oblastí řízení a že jeho odlov je ve zmíněných oblastech upraven od roku 2003, kdy byl stanoven TAC na unijní úrovni [5]. Výše uvedený orgán dále uvádí, že hlavoun severní se v těchto oblastech vyskytuje v menší míře a že jeho odlov nepodléhal až do okamžiku přijetí napadeného nařízení žádnému TAC stanovenému na unijní úrovni.

22. Rada a Komise sdělily, že pracovní skupina Mezinárodní rady pro průzkum moří (ICES) zaměřená na biologii a na zkoumání hlubinných rybolovných zdrojů, která zasedala ve dnech 4. až 11. dubna 2014, uvedla ve své zprávě z roku 2014 (dále jen „zpráva pracovní skupiny ICES z roku 2014“), že jí byly oznámeny vysoké odlovy hlavouna severního, k nimž došlo v předchozích letech u útesu Hatton především ze strany španělských plavidel lovících pomocí vlečných sítí. Výše uvedené orgány dále sdělily, že zmíněná zpráva poukázala rovněž na značné nesrovnalosti mezi poznatky pozorovatelů a oficiálními španělskými údaji týkajícími se vykládek hlavouna tuponosého, které vyvolaly určité obavy z možného zkreslování odlovů jednotlivých druhů hlavouna.

23. Obsah zprávy pracovní skupiny ICES z roku 2014 projednal v září 2014 stálý výbor pro řízení a vědecké otázky CPANE. Tento výbor zejména zdůraznil, že míra hlášeného odlovu hlavouna severního je v porovnání s odlovem hlavouna tuponosého „překvapivá“, neboť hlavoun severní byl tradičně loven v menší míře. ICES byl vyzván, aby výše uvedené odlovy v rámci možností objasnil. Především byl požádán, aby ověřil, zda mohlo docházet k nesprávnému hlášení úlovků nebo zda mohlo dojít k novému nebo rychle rostoucímu odlovu hlavouna severního.

24. V září 2014 se na ICES v téže záležitosti obrátila také Unie zastoupená Komisí, generálním ředitelstvím pro námořní záležitosti a rybolov, útvarem C2.

25. Dne 3. října 2014 předložila Komise Radě návrh nařízení Rady, kterým se pro roky 2015 a 2016 stanoví rybolovná práva na některé populace hlubinných druhů ryb pro rybářská plavidla Unie. Komise zejména navrhla, aby byl v každé z dotčených oblastí řízení stanoven společný TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního. Výše společného TAC vycházela z vědeckého doporučení ICES pro hlavouna tuponosého, neboť pro hlavouna severního žádné takové doporučení neexistovalo. Vnitrostátní kvóty, jimiž byly společné TAC rozděleny, byly stanoveny v souladu se zásadou relativní stability, a to pouze pro hlavouna tuponosého.

26. Dne 7. listopadu 2014 předložil ICES vědecké doporučení, jímž reagoval na dotazy vznesené CPANE a Unií (dále jen „doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014“). Ze zmíněného vědeckého doporučení vyplývá, že panuje nejistota ohledně podílu jednotlivých populací v hlášených odlovech hlavouna tuponosého a hlavouna severního. V souvislosti s výskytem a mírou rozšíření obou těchto druhů hlavouna ICES oznámil, že tyto druhy se zpravidla vyskytují v odlišných hydrologických prostředích, přičemž hlavoun severní žije převážně v chladnějších severních vodách.

27. V doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014 je zdůrazněno, že ve druhé dotčené oblasti řízení i v části první dotčené oblasti řízení byly hlášeny vysoké odlovy hlavouna severního. Komerční odlovy hlavouna tuponosého, které byly zaznamenány v podoblastech VI a XII, jsou o tři řády vyšší než u hlavouna severního. ICES nicméně zdůraznil, že existují značné rozdíly, větší než jednoho řádu, mezi podíly hlavouna tuponosého a hlavouna severního hlášenými v úředních vykládkách na jedné straně a zaznamenanými odlovy a vědeckými studiemi provedenými v oblastech, v nichž se loví hlavoun severní, na straně druhé.

5 — Viz nařízení Rady (ES) č. 2340/2002 ze dne 16. prosince 2002, kterým se pro roky 2003 a 2004 stanoví rybolovná práva pro populace hlubinných ryb (Úř. věst. 2002, L 356, s. 1; Zvl. vyd. 4/5, s. 439).

28. Z doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014 lze nicméně vyvodit, že poznatky vyplývající z dostupné studie i ze zjištěných údajů jsou neprůkazné a místně i časově omezené. ICES proto dospěl k závěru, že pokud si budou CPANE a Unie přát upravit odlov hlavouna severního přijetím právních předpisů, bude nutné shromáždit více informací o jeho odlovech a intenzitě rybolovu.

29. Návrh nařízení, který Komise předložila dne 3. října 2014, projednala Rada v pondělí 10. listopadu 2014. Po projednání v Radě navrhlo předsednictví ve shodě s Komisí kompromisní znění. Podstatou tohoto kompromisního řešení bylo zvýšení míry TAC původně stanovených pro hlavouna tuponosého, a to takovým způsobem, aby bylo zohledněno rozšíření těchto TAC na hlavouna severního.

30. Z vyjádření Rady vyplývá, že tento dodatek byl konkrétně vypočten podle průměrného poměru mezi vykládkami hlavouna severního a vykládkami hlavouna tuponosého. Co se tedy týče první dotčené oblasti řízení, vědecké doporučení ICES navrhlo TAC ve výši 3 794 tun pro hlavouna tuponosého a odhadovaný roční průměr vykládek hlavouna severního v této oblasti představoval 5,7 % odhadovaného ročního průměru vykládek hlavouna tuponosého, takže množství 3 794 tun bylo zvýšeno o 216 tun (což odpovídá 5,7 % z 3 794 tun) na konečné množství 4 040 tun. Tentýž postup byl uplatněn i v souvislosti s druhou dotčenou oblastí řízení, v níž odhadovaný roční průměr vykládek hlavouna severního představoval 25,6 % odhadovaného ročního průměru vykládek hlavouna tuponosého.

31. Tímto způsobem stanovené TAC pak byly rozděleny mezi členské státy podle rozdělovacího klíče vycházejícího z relativní stability hlavouna tuponosého. Kvóty přidělené Španělskému království tedy odpovídaly 1,62 % společných TAC pro první dotčenou oblast řízení a 71,8 % společných TAC určených pro druhou dotčenou oblast řízení.

32. Dne 15. prosince 2014 bylo dosaženo politické dohody, která se opírala o mírně upravené kompromisní řešení navržené předsednictvím. Ve prospěch této politické dohody se vyjádřila všechna zastoupení s výjimkou španělské a portugalské delegace, které předložily prohlášení do zápisu vyhotoveného Radou. V tomto prohlášení Španělské království uvedlo, že společné TAC stanovené pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního byly rozděleny způsobem, který byl v rozporu se zásadou relativní stability vycházející z historických odlovů jednotlivých členských států.

33. Napadené nařízení bylo přijato ve znění vyplývajícím z výše uvedené politické dohody a v Úředním věstníku bylo zveřejněno dne 20. prosince 2014. V platnost vstoupilo prvním dnem po svém zveřejnění.

IV – Návrhová žádání účastníků řízení

34. Španělské království navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadené nařízení a

— uložil Radě náhradu nákladů řízení.

35. Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl žalobu v plném rozsahu a

— uložil Španělskému království náhradu nákladů řízení.

36. Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 1. července 2015 bylo Komisi povoleno vstoupit do řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Rady.

V – K žalobě

37. Úvodem je nutné upřesnit rozsah žaloby, kterou podalo Španělské království.

38. Jak správně podotkla Rada, žaloba podaná Španělským královstvím sice z formálního hlediska směřuje ke zrušení napadeného nařízení v plném rozsahu, avšak důvody neplatnosti, které jsou v ní vzneseny, se týkají výlučně ustanovení obsažených v příloze tohoto nařízení, jimiž jsou stanoveny a rozděleny společné TAC pro druhy hlavouna tuponosého a hlavouna severního [6] (dále jen „napadená ustanovení“). Na jednání Španělské království potvrdilo, že žaloba se skutečně omezuje pouze na výše uvedená ustanovení.

39. Španělské království uplatňuje tři důvody neplatnosti, z nichž první vychází z porušení zásady relativní stability, druhý z porušení zásady proporcionality a třetí z porušení zásady zákazu diskriminace.

40. V souvislosti s prvním důvodem neplatnosti se Španělské království dovolává existence dvou případů nesprávného posouzení, jehož se Rada dopustila při stanovení rybolovných práv pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního.

41. V první části tohoto prvního důvodu se uvádí, že rozhodnutí Rady týkající se stanovení společných TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního vycházelo z věcně nesprávných důkazů.

42. Ve druhé části tohoto prvního důvodu se uvádí, že rozdělovací klíč, který Rada použila na společné TAC stanovené pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, nebyl v souladu se zásadou relativní stability. Z důvodů, které budou uvedeny níže, navrhuji Soudnímu dvoru, aby druhou část tohoto prvního důvodu přijal a napadená ustanovení tedy zrušil.

43. Dříve než se začnu zabývat těmito dvěma částmi, je namístě vysvětlit vzájemný vztah nařízení o SRP a napadeného nařízení. Nařízení o SRP zavádí obecný režim pro SRP, do něhož spadají i cíle a povinnosti, které musí unijní normotvůrce v této oblasti dodržovat. Naproti tomu napadené nařízení představuje konkrétní opatření, jež tentýž normotvůrce přijal za účelem splnění cílů vymezených nařízením o SRP a jež spočívá ve stanovení rybolovných práv na některé populace hlubinných druhů ryb pro roky 2015 a 2016 [7].

44. Oba tyto nástroje jsou tedy vázány vztahem hierarchie v tom smyslu, že napadené nařízení musí být v souladu s cíli a povinnostmi stanovenými nařízením o SRP, jak dokládá i bod 3 napadeného nařízení. Znamená to tedy, že při přijímání napadeného nařízení byla Rada povinna dodržet zásadu relativní stability stanovenou v čl. 16 odst. 1 první větě nařízení o SRP, což žádný z účastníků řízení nepopírá.

A – *K první části prvního důvodu, v níž se uvádí, že rozhodnutí Rady týkající se stanovení společných TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního vycházelo z věcně nesprávných důkazů*

45. Španělské království tvrdí, že i když bod 7 odůvodnění napadeného nařízení uvádí opak, vědecké doporučení CPANE nepodalo odpověď na otázku, zda bylo nezbytné stanovit společný TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního.

6 — Viz body 15 až 19 tohoto stanoviska.

7 — Pro úplnost ještě dodávám, že napadené rozhodnutí spadá do působnosti SRP v té podobě, v jaké je definována článkem 1 nařízení o SRP.

46. Španělské království připomíná, že Unie a CPANE požádaly ICES, aby se vyjádřil k tomu, zda je možné, že v dotčených oblastech řízení žijí současně oba tyto druhy hlavouna, a zda mohlo dojít k tomu, že odlovy hlavouna tuponosého byly chybně hlášeny jako odlovy hlavouna severního.

47. Podle Španělského království bylo v doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014 zdůrazněno, že dostupné údaje neumožňují vyjádřit se k existenci odlovu hlavouna severního.

48. Z této okolnosti vyvozuje Španělské království závěr, že stanovením společných TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního Rada překročila svou posuzovací pravomoc, neboť v doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014 bylo uvedeno, že dostupné údaje neprokazují, že v dotčených oblastech řízení žijí oba tyto druhy a že tedy mohou být loveny společně.

49. Mám za to, že tento argument musí být zamítnut jako nepodložený, a to z níže uvedených důvodů.

50. Zaprvé bych rád připomněl ustálenou judikaturu, podle níž se předpokládá, že při stanovení TAC a rozdělování rybolovných práv mezi členské státy Rada posoudí složitou hospodářskou situaci. Za takovýchto okolností má Rada k dispozici posuzovací pravomoc, která nezahrnuje jen určení povahy a působnosti ustanovení, která mají být přijata, nýbrž do určité míry i konstatování základních údajů. Soud se tudíž při přezkumu takové pravomoci musí omezit na posouzení, zda nedošlo k zjevnému pochybení nebo zneužití pravomoci nebo zda dotčený orgán zjevně nepřekročil meze své posuzovací pravomoci [8].

51. Zadruhé čl. 2 odst. 2 nařízení o SRP stanoví, že „[s]polečná rybářská politika musí uplatňovat přístup předběžné opatrnosti v oblasti řízení rybolovu“. Z definice tohoto přístupu, která je uvedena v čl. 4 odst. 1 bodě 8 tohoto nařízení, vyplývá, že nedostatek příslušných vědeckých údajů by při uplatnění tohoto přístupu neměl být důvodem k odložení nebo nepřijetí řídicích opatření pro zachování cílových druhů, přidružených nebo závislých druhů a necílových druhů a jejich životního prostředí. Článek 16 odst. 4 zmíněného nařízení ostatně stanoví, že rybolovná práva se stanoví v souladu s cíli stanovenými v čl. 2 odst. 2 téhož nařízení.

52. Z výše uvedených ustanovení vyvozuji závěr, že Rada, která jedná na návrh Komise [9], je oprávněna k tomu, aby dokonce i v případě nedostatku příslušných vědeckých údajů přijala řídicí opatření nezbytná k zachování určitého druhu a zejména pak opatření, jimiž se stanoví rybolovná práva.

53. I když Španělské království tvrdí opak, je tedy Rada oprávněna k tomu, aby přijala společný TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního i v případě nedostatku „přesvědčivých“ vědeckých údajů týkajících se přítomnosti a odlovů obou těchto druhů v dotčených oblastech řízení.

54. Zatřetí mám za to, že výše uvedený výklad je potvrzen i zněním čl. 6 odst. 2 nařízení o SRP, podle něhož se opatření pro zachování zdrojů přijímají s *přihlédnutím* k dostupnému vědeckému, technickému a ekonomickému poradenství. Povinnost „přihlédnout“ k tomuto poradenství však podle mého mínění neznamená povinnost zdržet se jednání v případě, že z tohoto poradenství nevyplývá příslušný závěr.

8 — Rozsudky ze dne 19. února 1998, NIFPO a Northern Ireland Fishermen's Federation (C-4/96, EU:C:1998:67, body 41 a 42); ze dne 5. října 1999, Španělsko v. Rada (C-179/95, EU:C:1999:476, bod 29); ze dne 25. října 2001, Itálie v. Rada (C-120/99, EU:C:2001:567, bod 44), a ze dne 30. března 2006, Španělsko v. Rada (C-87/03 a C-100/03, EU:C:2006:207, bod 38).

9 — V tomto ohledu viz čl. 43 odst. 3 SFEU: „Rada přijme na návrh Komise opatření týkající se stanovení cen, dávek, podpor a množstevních omezení a stanovení a přidělení rybolovných práv“.

55. V tomto ohledu již Soudní dvůr za obdobných okolností rozhodl v tom smyslu, že není nutné, aby byla opatření pro zachování zcela v souladu s vědeckým poradenstvím, a že nedostatečná přesvědčivost tohoto poradenství nemůže bránit Radě v přijetí opatření, jež považuje za nezbytná k dosažení cílů SRP [10].

56. Začtvrté bych rád zdůraznil, že Komise a Rada měly k dispozici vědecké poradenství, a sice zprávu pracovní skupiny ICES z roku 2014 a doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014, jež poukazují na hlášení o vysokých odlovech hlavouna severního v dotčených oblastech řízení [11].

57. Tato stanoviska nicméně nepodala odpověď na otázku, zda tato hlášení odrážejí nástup nového rybolovu zaměřeného na hlavouna severního, nebo praxi spočívající v chybných hlášeních odlovů hlavouna tuponosého. Takováto praxe, jejíž podstatou je hlášení odlovů hlavouna tuponosého jakožto odlovů hlavouna severního, mohla vést k úplnému zmaření užitečného účinku TAC stanovených pro hlavouna tuponosého. Toto nebezpečí bylo o to větší, že hlavouna tuponosého a hlavouna severního nelze pouhým okem rozeznat, pokud byly ryby zbaveny hlavy a zmraženy, což zdůraznily Rada i Komise a Španělské království nepopřelo [12].

58. Jak uvedly Rada a Komise, společný TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního byl napadeným nařízením stanoven právě s cílem zabránit výše uvedenému nebezpečí. Tento záměr jasně vyplývá i z bodu 7 odůvodnění tohoto nařízení.

59. Za takovýchto okolností a s ohledem na širokou posuzovací pravomoc, která náleží unijnímu normotvůrci v oblasti SRP, a na povinnost tohoto normotvůrce uplatňovat přístup předběžné opatrnosti [13], zastávám názor, že na rozdíl od toho, co tvrdí Španělské království, Rada přijetím společných TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního nepřekročila svou posuzovací pravomoc.

60. První část prvního důvodu neplatnosti by tedy měla být podle mého mínění zamítnuta jako nepodložená.

B – *Ke druhé části prvního důvodu, v níž se uvádí, že rozdělovací klíč, který Rada použila na společné TAC stanovené pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, nebyl v souladu se zásadou relativní stability*

61. Ve druhé části prvního důvodu Španělské království uvádí, že při stanovení rozdělovacího klíče, který byl použit na společné TAC stanovené pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, nevzaly Komise ani Rada v úvahu historické odlovy posledně jmenovaného druhu. Vnitrostátní kvóty stanovené napadenými ustanoveními byly proto v rozporu se zásadou relativní stability, která ukládá povinnost zohlednit rozdělení historických odlovů mezi loďstva jednotlivých členských států, a to pro každý dotčený druh ryb zvlášť.

62. Španělské království se tedy v podstatě domnívá, že společné rybolovné kvóty, které mu byly přiděleny pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, měly být vyšší, neboť značnou část odlovů hlavouna severního v období let 2009–2013 uskutečnilo španělské loďstvo. Škoda, kterou utrpělo španělské loďstvo z důvodu tohoto údajného porušení zásady relativní stability, činí 346 926 eur.

10 — Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 24. listopadu 1993, Mondiet (C-405/92, EU:C:1993:906, body 30 a 31).

11 — Viz body 22 až 28 tohoto stanoviska.

12 — Viz bod 20 tohoto stanoviska.

13 — Viz body 50 a 51 tohoto stanoviska.

63. Rada ani Komise nezpochybnily okolnost, že při stanovení sporných společných TAC nebyly zohledněny historické odlovy hlavouna severního. Je totiž prokázáno, že tyto TAC byly rozděleny mezi členské státy podle rozdělovacího klíče, který odrážel relativní stabilitu, pouze pokud jde o hlavouna tuponosého [14].

64. Zbývá tedy ověřit, zda byl unijní normotvůrce povinen vzít s ohledem na zásadu relativní stability při rozdělování těchto společných TAC v úvahu historické odlovy hlavouna severního, jak tvrdí Španělské království.

65. V této souvislosti bych rád upozornil na to, že v nařízení o SRP není pojem „relativní stabilita“ nijak definován. Podle bodu 36 odůvodnění tohoto nařízení by však tato relativní stabilita rybolovných činností „měla ochránit regiony, kde je místní obyvatelstvo obzvláště závislé na rybolovu a činnostech s ním souvisejících, a plně zohlednit zvláštní potřeby těchto regionů“.

66. Soudnímu dvoru se ostatně naskytlo již několik příležitostí k podání výkladu pojmu „relativní stabilita“. V této souvislosti prohlásil, že cílem vnitrostátních kvót je zajistit každému členskému státu určitý podíl na TAC stanovených v rámci SRP, který se v zásadě stanoví na základě odlovů uskutečněných před zavedením režimu kvót v rámci tradičního rybolovu, místního obyvatelstva závislého na rybolovu a souvisejících průmyslových odvětví daného členského státu [15].

67. Z výše uvedeného podle mého mínění vyplývá, že zásada relativní stability ukládá unijnímu normotvůrci povinnost vzít při určování kvót, jež mají náležet jednotlivým členským státům po stanovení TAC, v úvahu historické odlovy uskutečněné členskými státy. Pokud je stanoven společný TAC pro několik druhů ryb, je unijní normotvůrce navíc povinen vzít v úvahu historické odlovy *každého* z příslušných druhů. Tato povinnost vyplývá jak ze znění čl. 16 odst. 1 první věty nařízení o SRP [16], tak z judikatury Soudního dvora [17] a z logiky, z níž zásada relativní stability vychází [18].

68. Znamená to tedy, že Rada porušila zásadu relativní stability, když nevzala v úvahu historické odlovy hlavouna severního při stanovení kvót, jež mají náležet jednotlivým členským státům po stanovení společných TAC pro tento druh a pro hlavouna tuponosého.

69. Je třeba zdůraznit, že Rada a Komise výslovně připustily, že historické odlovy patří mezi skutečnosti, které musí být brány v úvahu v okamžiku, kdy je stanoven klíč, podle něhož se TAC rozdělí mezi členské státy. Tyto dva orgány však současně uvádějí několik argumentů na podporu tvrzení, že napadená ustanovení neporušují zásadu relativní stability nebo alespoň že je případné porušení této zásady odůvodněné.

70. Zaprvé tvrdí, že cíl spočívající v zachování druhu hlavouna tuponosého může být důvodem k tomu, aby byl společný TAC stanovený pro výše uvedený druh a pro hlavouna severního rozdělen s ohledem na cíl relativní stability pouze ve vztahu k hlavounu tuponosému.

14 — Viz body 25 a 31 tohoto stanoviska.

15 — Rozsudky ze dne 14. prosince 1989, Agegate (C-3/87, EU:C:1989:650, bod 24); ze dne 14. prosince 1989, Jaderow a další (C-216/87, EU:C:1989:651, bod 23), a ze dne 19. února 1998, NIFPO a Northern Ireland Fishermen's Federation (C-4/96, EU:C:1998:67, bod 47).

16 — „Rybolovná práva přidělená členským státům zajistí každému členskému státu relativní stabilitu rybolovu *pro každou populaci ryb nebo druh rybolovu*“ (zdůrazněno autorem tohoto stanoviska).

17 — Rozsudek ze dne 18. dubna 2002, Španělsko v. Rada (C-61/96, C-132/97, C-45/98 a C-27/99, C-81/00, C-22/01, EU:C:2002:230, bod 39): „Pro účely uplatnění zásady relativní stability je nutné, aby rybolovná práva byla pro každou rybí populaci, tzn. pro ryby určitého druhu žijící v dané zeměpisné oblasti, posuzována zvlášť. Z článku 8 odst. 4 odrážky ii) nařízení č. 3760/92 totiž vyplývá, že relativní stabilita rybolovných činností musí být každému členskému státu zaručena ‚pro každou z příslušných populací ryb‘ “.

18 — Vzhledem k tomu, že u každého druhu ryb jsou historické odlovy rozděleny mezi členské státy jinak, zohlednění historických odlovů pouze jednoho ze dvou druhů, jež zahrnuje společný TAC, by neumožnilo zaručit relativní stabilitu rybolovných činností týkajících se druhého druhu.

71. Z důvodů, které uvedu níže, považuji tento argument za nepodložený. Takovému výkladu brání relevantní ustanovení nařízení o SRP. Z článku 16 odst. 4 tohoto nařízení vyplývá, že cíl týkající se zachování druhu musí být dodržen při *stanovení* rybolovných práv [19]. Naopak při *rozdělování* rybolovných práv, není tento cíl relevantní. Článek 16 odst. 1 zmíněného nařízení totiž stanoví, že při každém rozdělování rybolovných práv mezi členské státy musí být dodržena zásada relativní stability, zatímco cíl týkající se zachování druhu již v tomto stadiu není zmiňován [20].

72. Zachování takového druhu, jako je hlavoun tuponosý, není dále z praktického hlediska zajištěno v okamžiku, kdy je TAC, který byl pro tento druh stanoven, rozdělován mezi členské státy, nýbrž již v okamžiku, kdy je tento TAC stanoven. Z hlediska zachování daného druhu není totiž důležité, zda bude hlavoun tuponosý uloven plavidlem plujícím pod španělskou vlajkou nebo plavidlem plujícím pod jakoukoli jinou vlajkou.

73. Pro shrnutí, tyto dva cíle se vztahují ke dvěma různým stadiím, a sice ke stadiu stanovení rybolovných práv a ke stadiu rozdělování těchto práv, takže cíl spočívající v zachování druhu nemůže odůvodnit porušení zásady relativní stability, neboť ta se týká stadia rozdělování.

74. Kromě toho je třeba dodat, že riziko nadměrného lovu hlavouna tuponosého vyvolané zvýšením sporných TAC [21] odvrátila Rada tím, že omezila vykládky hlavouna tuponosého na 95 %, respektive 80 % kvót každého členského státu [22].

75. Zadruhé Rada tvrdí, že při rozšíření sporných TAC na hlavouna severního nebyla povinna revidovat rozdělovací klíč, který byl platný pro hlavouna tuponosého, neboť toto rozšíření nemělo vést k novému stanovení rybolovných práv ve smyslu čl. 16 odst. 1 druhé věty nařízení o SRP, ale spíše k zachování již existujících rybolovných práv.

76. Rád bych v této souvislosti připomněl, že čl. 16 odst. 1 druhá věta nařízení o SRP stanoví, že při rozdělování nových rybolovných práv budou zohledněny zájmy každého členského státu [23]. Tato povinnost zohlednit zájmy každého členského státu se tedy použije výlučně na *nová* rybolovná práva.

77. Naopak znění čl. 16 odst. 1 první věty nařízení o SRP nerozlišuje, zda jsou rybolovná práva nová nebo již existují. Povinnost dodržovat zásadu relativní stability tedy platí jak na *nová* rybolovná práva, tak i na rybolovná práva *již existující* [24].

78. Z výše uvedeného vyplývá, že při stanovení sporného TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního byla Rada v každém případě povinna dodržet zásadu relativní stability, a to bez ohledu na to, zda byly tyto TAC kvalifikovány jako nová či již existující rybolovná práva [25].

19 — Jak je stanoveno v čl. 6 odst. 1 nařízení o SRP, cíl týkající se zachování druhu musí být dodržen také při přijímání opatření pro zachování, která jsou uvedena v článku 7 tohoto nařízení.

20 — Viz obdobně rozsudek ze dne 24. listopadu 1993, Mondiet (C-405/92, EU:C:1993:906, bod 50). Soudní dvůr v něm rozhodl, že opatření, jímž je omezeno používání unášených tenatových sítí, nemůže být považováno za neslučitelné se zásadou relativní stability, neboť tato zásada musí být dodržena pouze v okamžiku, kdy je objem odlovů dostupných pro celou Unii rozdělován mezi jednotlivé členské státy, a to pro každou uvažovanou rybí populaci.

21 — Viz body 29 a 30 tohoto stanoviska.

22 — Viz body 17 a 19 tohoto stanoviska.

23 — Co se týče povinnosti zohlednit zájmy každého členského státu při rozdělování nových rybolovných práv, viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2007, Španělsko v. Rada (C-141/05, EU:C:2007:653, body 87 a násl.).

24 — Povinnost zohlednit zájmy každého členského státu při rozdělování *nových* rybolovných práv jinými slovy pouze doplňuje povinnost zaručit relativní stabilitu rybolovných činností při každém rozdělování rybolovných práv a nenahrazuje ji. Pokud bychom vykládali zásadu relativní stability v tom smyslu, že se nepoužije na rozdělování *nových* rybolovných práv, ale pouze na *již existující* rybolovná práva, výsledkem by byla absurdní situace, neboť pokud by byl rozdělovací klíč v rozporu se zásadou relativní stability, mohl by být zrušen až poté, co by příslušná rybolovná práva přestala být nová a stala by se již existujícími rybolovnými právy.

25 — Podpůrně bych dodal, že proti argumentu Rady, podle něhož měl sporný TAC pouze zachovat již existující rybolovná práva, svědčí podle mého názoru skutečnost, že tyto TAC se vůbec poprvé vztahují i na druh hlavouna severního, což podle mě znamená, že musí být považovány za nová rybolovná práva. Z výše uvedených důvodů však toto upřesnění nemá žádný dopad na povinnost Rady dodržovat zásadu relativní stability, která je stanovena v čl. 16 odst. 1 první větě nařízení o SRP.

79. V této souvislosti se Rada dovolává rovněž judikatury Soudního dvora, z níž vyplývá, že požadavek relativní stability je třeba chápat jako požadavek na zachování procentuální sazby stanovené pro jednotlivé členské státy a že původně stanovený rozdělovací klíč se používá *až do přijetí pozměňujícího nařízení*[26].

80. V projednávané věci lze podle mého názoru jen stěží popřít, že bylo přijato „pozměňující nařízení“ ve smyslu výše uvedené judikatury, neboť Rada přijala nařízení, jímž byly TAC, které byly stanoveny pro hlavouna tuponosého, změněny ve smyslu rozšíření na hlavouna severního. Komise tedy nemůže na základě zmíněné judikatury tvrdit, že rozdělovací klíč, který byl původně stanoven pro hlavouna tuponosého, má být nadále používán i přesto, že změnila sporné TAC tím, že je rozšířila na hlavouna severního.

81. Okolnosti projednávané věci se v tomto smyslu zásadně liší od okolností, jež nastaly ve věcech, v nichž Soudní dvůr z hlediska zásady relativní stability potvrdil praxi Rady spočívající v tom, že původně stanovený rozdělovací klíč nebyl měněn. Žádná z těchto věcí se totiž netýkala situace, kdy Rada změnila již existující TAC tak, že jej rozšířila na další druh ryby[27].

82. Zatřetí Rada i Komise tvrdí, že neměly jinou možnost než použít rozdělovací klíč stanovený pro hlavouna tuponosého, neboť neexistovaly žádné spolehlivé údaje o odlovech hlavouna severního v dotčených oblastech řízení.

83. Z důvodů, které uvedu níže, nepovažuji tento argument za přesvědčivý.

84. Bylo prokázáno, že Rada a Komise měly k dispozici údaje o odlovech hlavouna severního v dotčených oblastech řízení převzaté především ze zprávy pracovní skupiny ICES z roku 2014 a z doporučení ICES ze dne 7. listopadu 2014[28], což Rada během jednání výslovně uznala.

85. Tuto skutečnost lze zpochybnit tím méně, že dodatek, jímž byl TAC, který byl původně stanoven pouze pro hlavouna tuponosého, doplněn v tom smyslu, aby bylo zohledněno rozšíření tohoto TAC na hlavouna severního, vypočetla Rada podle průměrného poměru mezi vykládkami hlavouna severního a vykládkami hlavouna tuponosého[29].

86. Je třeba dodat, že v každém případě bylo žádoucí, aby se Rada při výkonu své posuzovací pravomoci, která byla zmíněna v bodě 50 tohoto stanoviska, zabývala údaji o historických odlovech hlavouna severního, které měla k dispozici. Mohla tím získat příležitost k posouzení věrohodnosti těchto údajů a případně si v této souvislosti vyžádat pomoc Španělského království. Po provedení tohoto posouzení měla rovněž vyloučit údaje, u nichž mohla mít důvodné podezření, že pocházejí z podvodných nebo chybných hlášení.

26 — Viz zejména rozsudky ze dne 16. června 1987, Romkes (46/86, EU:C:1987:287, bod 17); ze dne 13. října 1992, Portugalsko a Španělsko v. Rada (C-63/90 a C-67/90, EU:C:1992:381, bod 26); ze dne 30. března 2006, Španělsko v. Rada (C-87/03 a C-100/03, EU:C:2006:207, bod 27), a ze dne 8. listopadu 2007, Španělsko v. Rada (C-141/05, EU:C:2007:653, bod 86).

27 — Ve zmíněných věcech Soudní dvůr především vyloučil, že by byla Rada povinna revidovat rozdělovací klíč, pokud ostatní členské státy dosud nevyčerpaly své kvóty [viz rozsudky ze dne 16. června 1987, Romkes (46/86, EU:C:1987:287, bod 14); ze dne 13. října 1992, Portugalsko a Španělsko v. Rada (C-63/90 a C-67/90, EU:C:1992:381, bod 38)], pokud k Unii přistoupily nové členské státy [viz rozsudky ze dne 13. října 1992, Portugalsko a Španělsko v. Rada (C-63/90 a C-67/90, EU:C:1992:381, body 31 až 35), a ze dne 30. března 2006, Španělsko v. Rada (C-87/03 a C-100/03, EU:C:2006:207, body 28 až 32)], nebo pokud došlo ke zvýšení rybolovných práv [viz rozsudky ze dne 13. října 1992, Portugalsko a Španělsko v. Rada (C-63/90 a C-67/90, EU:C:1992:381, body 27 až 30), a ze dne 13. října 1992, Španělsko v. Rada (C-73/90, EU:C:1992:384, body 27 až 29)].

28 — Viz body 22 až 28 a 56 až 58 tohoto stanoviska.

29 — Viz body 29 a 30 tohoto stanoviska.

87. Zastávám nicméně názor, že tato posuzovací pravomoc, která nesmí být v rozporu s povinností dodržet zásadu relativní stability, neumožňovala, aby Rada nevzala vůbec v potaz údaje o historických odlovech hlavouna severního, které měla k dispozici v okamžiku, kdy stanovila rozdělovací klíč, podle něhož měly být rozděleny společné TAC, které byly stanoveny pro výše uvedený druh a pro hlavouna tuponosého.

88. S ohledem na výše uvedené mám za to, že napadená ustanovení musí být zrušena v rozsahu, v němž rozdělují společné TAC stanovené pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního způsobem, který je v rozporu se zásadou relativní stability.

89. Vzhledem k tomu, že druhá část prvního důvodu musí být přijata, není nutné posuzovat opodstatněnost dalších dvou důvodů, které vzneslo Španělské království na podporu své žaloby.

C – *K zachování účinků napadených ustanovení*

90. Přestože to Rada nenavrhla, považuji za nezbytné, aby byly účinky napadených ustanovení zachovány, pokud se Soudní dvůr rozhodne pro zrušení těchto ustanovení [30].

91. V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 264 druhého pododstavce SFEU může Soudní dvůr, považuje-li to za nutné, uvést ty účinky zrušeného aktu, které mají být nadále považovány za zachované.

92. Zrušení napadených ustanovení, jimiž se stanoví a rozdělují společné TAC pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, by mohlo v projednávané věci velmi nepříznivě ovlivnit zachování těchto druhů, neboť od data vydání příslušného rozsudku by jejich rybolov již nebyl upraven žádnými právními předpisy až do okamžiku, kdy by vstoupila v platnost nová ustanovení stanovící rybolovná práva pro tyto druhy.

93. Domnívám se proto, že účinky těchto ustanovení musí být zachovány do uplynutí přiměřené lhůty v délce maximálně šesti měsíců od vydání příslušného rozsudku, během níž vstoupí v platnost nová ustanovení, jimiž budou v souladu se zásadou relativní stability stanovena a rozdělena rybolovná práva pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního.

VI – Závěry

94. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Soudní dvůr:

— vyhověl žalobě a v důsledku toho zrušil ustanovení obsažená v příloze nařízení Rady (EU) č. 1367/2014 ze dne 15. prosince 2014, kterým se pro roky 2015 a 2016 stanoví rybolovná práva na některé populace hlubinných druhů ryb pro rybářská plavidla Unie, jimiž se stanoví a rozdělují roční rybolovná práva pro druhy hlavouna tuponosého (*coryphaenoides rupestris*) a hlavouna severního (*macrourus berglax*) jak ve vodách Unie a v mezinárodních vodách oblastí V b, VI a VII, tak ve vodách Unie a v mezinárodních vodách oblastí VIII, IX, X, XII a XIV;

— zachoval účinky těchto ustanovení do uplynutí přiměřené lhůty v délce maximálně šesti měsíců od vydání příslušného rozsudku, během níž vstoupí v platnost nová ustanovení, jimiž budou v souladu se zásadou relativní stability stanovena a rozdělena rybolovná práva pro hlavouna tuponosého a hlavouna severního, a

30 — Této možnosti navrhnout z moci úřední zachování účinků zrušených ustanovení využil Soudní dvůr zejména v rozsudcích ze dne 7. září 2006, Španělsko v. Rada (C-310/04, EU:C:2006:521, body 138 až 141), a ze dne 22. října 2013, Komise v. Rada (C-137/12, EU:C:2013:675, body 78 až 81).

— uložil Radě Evropské unie náhradu nákladů řízení, přičemž Evropská komise ponese vlastní náklady.